

ŹRÓDŁA DO DZIEJÓW KRESÓW PÓLNOCNO-WSCHODNICH II RP W ARCHIWACH LITWY I BIAŁORUSI

Instytut Historii Filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku przy współudziale miejscowego oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego oraz Instytutu Zarządzania i Marketingu Politechniki Białostockiej zorganizował w dniach 10-11 VI 1994 r. seminarium na temat „Źródła do dziejów kresów północno-wschodnich Drugiej Rzeczypospolitej (1918-1945) w archiwach Litwy i Białorusi”. Obrady otworzył prorektor Uniwersytetu Warszawskiego i wiceprezes Zarządu Głównego PTH prof. dr hab. Władysław A. Serczyk. Program seminarium został w ostatniej chwili okrojony ze względu na nieprzybycie przedstawicieli Litewskiego Archiwum Państwowego w Wilnie oraz Narodowego Archiwum Republiki Białoruś w Mińsku. Natomiast z oddziału Archiwum Obwodowego w Mołodecznie jedynie nadesłano referat. Te braki zrekompensowały bardzo rzeczowe wystąpienia dyrektorek dwóch innych archiwów białoruskich: Swietłany Kondraszowej – o zasobach Państwowego Archiwum Obwodowego w Grodnie i Anny Tieriebuń – o zasobach Państwowego Archiwum Obwodowego w Brześciu. W obydwu archiwach przechowywane są duże ilości bardzo ciekawych źródeł wytworzonych w okresie międzywojennym przez różne polskie instytucje, w Grodnie – głównie z terenu byłego woj. nowogródzkiego, zaś w Brześciu – poleskiego. Coraz częściej pojawiający się tam polscy historycy są przyjmowani bardzo życzliwie i uzyskują wszechstronną pomoc. Jedynym mankamentem jest słabe zaplecze techniczne np. archiwum w Brześciu w 1994 r. nie posiadało jeszcze koparki. Archiwa te jeszcze częściej odwiedzane są przez zwykłych polskich obywateli, którzy chcą tam uzyskać różne zaświadczenia, głównie o pozostawionym na wschodzie mieniu, okresach zatrudnienia a także wyrokach radzieckich sądów za przynależność do polskich organizacji patriotycznych. Z myślą o tych osobach zorganizowano otwarte spotkanie z przedstawicielami archiwów w Brześciu i Grodnie, podczas którego można było uzyskać informacje o trybie postępowania w takich przypadkach.

Drugiego dnia obrady kontynuowano w Archiwum Państwowym w Białymstoku – o jego zasobach poinformował dyrektor dr Henryk Majecki. W seminarium, obok miejscowych historyków i archiwistów, uczestniczyli: zastępca dyrektora Naczel-

nej Dyrekcji Archiwów Państwowych w Polsce dr Andrzej Biernat i przedstawiciel Fundacji Nauki Polskiej prof. dr hab. Szymon Rudnicki.

Przedstawione podczas obrad materiały posłużą do przygotowania informatora o źródłach archiwalnych do dziejów kresów północno-wschodnich II RP w archiwach białoruskich, który ukaże się w pierwszej połowie 1995 r.

Jan Jerzy Milewski